

Anti Pestprotocol De Talenter

Februari 2023

Anti pestprotocol De Talenter.

Inhoud

1. Uitgangspunten pestprotocol
2. Plagen of pesten?
3. Vijf sporen aanpak
  - 3.1 De leerkracht
  - 3.2 Hulp aan het gepeste kind
  - 3.3 Hulp aan de pester
  - 3.3 Hulp aan de zwijgende middengroep
  - 3.4 Hulp aan de ouders
4. Stappenplan pestprotocol
5. Materialen en middelen

1. Uitgangspunten van het pestprotocol

Dit pestprotocol heeft als uitgangspunt dat alle kinderen zich veilig voelen bij ons op school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

We doen dat door de inzet van de methode KWINK en regels en afspraken te bespreken en zichtbaar te maken. Aan het begin van het schooljaar stellen alle kinderen met hun eigen groep en de leerkracht(en) de klassenregels op. Deze worden in de klas opgehangen en regelmatig besproken. Kinderen, leerkrachten en ouders kunnen elkaar aanspreken op deze regels.

2. Plagen of pesten?

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: “Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.” Als kinderen incidenteel getroffen worden door “pesterijen” dan is er sprake van plagen.

Als het zich voordoet, moet het pesten als probleem worden gezien en serieus aangepakt worden.

Daar zijn enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet in zijn geheel als probleem worden gezien door alle betrokken partijen:
Leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet alles in het werk stellen om pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp bespreekbaar worden gemaakt.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch (weer) de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak. Inschakeling van een vertrouwens/contactpersoon is dan nodig. Onze school heeft 3 vertrouwens/contactpersonen. Dit zijn Chris Aben (directeur) Martin Heetkamp (leerkracht) en Jolande de Vries (leerkracht).
Daarnaast hebben we 2 aandachtsfunctionarissen. Dit zijn Maaïke Homan (intern begeleider OB) en Martine Peeze (intern begeleider BB).

3. Vijf sporen aanpak:

3.1 De leraar (signaleren en aanpakken)

Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak en het voorkomen van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken hiervoor. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. Om preventief te werk te gaan hebben wij in 2017

de methode Kwink (sociaal emotioneel leren) aangeschaft en doorgevoerd. Voor meer informatie zie website www.kwinkopschool.nl

De leraren worden ondersteund door de Intern Begeleider, collega's of de directie die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de intern begeleider, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

3.2 Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet ook hulp aan het gepeste kind worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen.

Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden.

In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining of op zelfverdediging goede interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet over beschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters weleens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

3.3 Hulp aan de pester

Algemeen:

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten. Het advies is om de pester de gelegenheid te bieden om zijn gedrag te beteren alvorens zijn ouders hierbij te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling buitengesloten voelen)
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke kanten de gepeste heeft
- Pesten is verboden: wij houden ons aan deze regel; consequenties als het kind wel pest – belonen als kind zich aan de regels houdt
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenken-houding’ of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
  - * Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:
    - ~ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
    - ~ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
    - ~ Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
    - ~ Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt
    - ~ Omstandigheden in de thuissituatie
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

3.4 Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
  - Als een leerkracht met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.
  - Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.
- De methode Kwink kan hier al veel in bieden.

3.5 Hulp aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind, stimuleer uw kind te blijven praten over de peestsituatie, neem dit altijd serieus
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.

- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- f) Zeg tegen uw kind dat u en de school er alles aan doen om het pesten te stoppen en dat dit bijna altijd lukt.

Ouders van kinderen die pesten:

- a) Neem het probleem van uw kind serieus
- b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- e) Vergeet niet dat uw kind kan best last hebben van het feit dat het te horen krijgt dat hij/zij een pester is.
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
- d) Geef zelf het goede voorbeeld
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen

4. Stappenplan pestprotocol

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest en de leerling die gepest wordt. Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met degene die pest en degene die gepest wordt. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Dit wordt door de leerkracht in ESIS genoteerd.

Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van beschikbare methoden. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen.

Binnen één week vindt eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren. Alle notities en evaluaties moeten bij betrokken leerlingen in Esis worden genoteerd.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Dit wordt vastgelegd op papier. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden.

Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4

Gesprek met degene die pest en gepest wordt. De leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk. Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken. Dit noteren en in de klassenmap doen.

Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan.

Leerkracht overlegt met de ib-er. Er wordt een plan opgesteld en er wordt een notitie gemaakt in ESIS. Het team wordt op de hoogte gebracht.

Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan ib-er en directie. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen.

Zo niet: nieuw plan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden. Dit wordt ook weer gecommuniceerd naar ouders.

Opmerkingen:

1. Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in Esis en een notitie met verwijzing naar Esis in de klassenmap.
2. Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
3. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. In uitzonderlijke situaties kan worden besloten om stap 6 te nemen. De directie is dan vanzelfsprekend altijd op de hoogte.

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit gebeurt met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren.

Dit gesprek wordt geleid door een directielid of intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, ib-er en directie) nog een stappen gezet worden:

Stap 7

In het uiterste geval wordt degene die pest een time-out krijgen of geschorst worden voor maximaal vijf dagen.

Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure in gang kan worden gezet.

5. Materialen en middelen

Onze school hanteert verschillende materialen en middelen om 'pestgedrag' voor te zijn, of in te zetten bij signalen van 'pestgedrag'.

Hieronder een overzicht;

- Methode Kwink (methode voor sociaal emotioneel leren)
- School- en klassenregels
- Methode 'Doos vol gevoelens'
- Kinderkwaliteitenspel
- Coole kikker kwartet spel
- Semmie kwartet (omgaan met conflicten in de groep)
- Stop Denk Doe spel
- Babbelspel
- Methode 'Beter omgaan met Jezelf'
- Handleiding voor Jezelf (Hoe ben ik, hoe denk en voel ik)
- Map Inscope 'Pesten'
- Brochure Veiligheid in de school
- De mogelijkheid om ons SOT (School Ondersteunings Team) team in te schakelen. Deze bestaat uit; een orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werk en een schoolverpleegkundige.

Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit anti pestprotocol.